

Postępowanie karne

Tomasz A. Winiarczyk

proces karny

- ❑ prawnie uregulowana działalność zmiierzająca do wykrycia i ustalenia czynu przestępnego i jego sprawcy, do osądzenia go za ten czyn i ewentualnie wykonania kary i innych środków reakcji karnej



przedmiot procesu karnego

- kwestia odpowiedzialności karnej oskarżonego za zarzucany mu czyn zabroniony



przestępstwa ze względu na ściganie

- publicznoskargowe
 - z urzędu
 - z urzędu na wniosek
- prywatnoskargowe

cele procesu karnego

- ❑ realizacja norm prawa karnego materialnego
 - osiągnięcie stanu sprawiedliwości materialnej – doprowadzenie do słusznego zastosowania normy prawa karnego materialnego
- ❑ osiągnięcie stanu sprawiedliwości proceduralnej

Zasady procesu karnego

- ❑ ścigania przestępstw z urzędu
 - oskarżyciel publiczny, jeżeli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa, wszczyna postępowanie karne z własnej inicjatywy, niezależnie od woli i zachowania się pokrzywdzonego, a niekiedy nawet wbrew jego woli
 - wyjątkiem są przestępstwa prywatnoskargowe

Zasady procesu karnego

☐ legalizm

- działanie na podstawie prawa i w jego granicach
 - ściganie nie jest pozostawione swobodnemu uznaniu oskarżyciela publicznego (prokuratora), lecz ma on obowiązek wszczynania postępowania karnego i wnoszenia aktu oskarżenia, gdy tylko stwierdzi, że popełniono czyn o znamionach przestępstwa ściganego z urzędu

Zasady procesu karnego

☐ kontradyktoryjność

(sporność w postępowaniu sądowym)

- stronami w procesie są:
 - OSKARŻYCIEL
 - OSKARŻONY
- zasada mocno osłabiona na rzecz aktywnej roli sędziego w procesie oraz na rzecz zasady prawdy materialnej

Zasady procesu karnego

- równouprawnienie stron (uczestników) w postępowaniu sądowym

Zasady procesu karnego

- prawo do korzystania z pomocy ADWOKATA, który może być przez niego ustanowiony lub wyznaczony przez sąd jako obrońca z urzędu

Zasady procesu karnego

- ❑ prawda obiektywna (materialna)
 - wszelkie rozstrzygnięcia organów procesowych mają być oparte na prawdziwych ustaleniach faktycznych
 - tylko ustalenia faktyczne uznane za prawdziwe mogą być podstawą rozstrzygnięć
 - konieczność dopilnowania przez sąd, aby wszystkie mające znaczenie dla sprawy okoliczności (także sytuacje sprzyjające popełnieniu przestępstwa) zostały w pełni uzasadnione
 - stanowi główną rolę w procesie karnym

Zasady procesu karnego

- ❑ ciężar dowodu
 - Obowiązek dowodzenia okoliczności niekorzystnych dla oskarżonego spoczywa:
 - postępowaniu przygotowawczym wyłącznie na prokuratorze,
 - w postępowaniu sądowym – na stronie czynnej.
 - Obowiązek dowodzenia okoliczności korzystnych dla oskarżonego obciąża:
 - w postępowaniu przygotowawczym prokuratora oraz obrońcę (jeśli działa),
 - w postępowaniu sądowym – przede wszystkim obrońcę.

Zasady procesu karnego

- swobodna ocena dowodów
 - sąd każdorazowo i samodzielnie w realiach konkretnej sprawy decyduje o tym, które dowody uznać za wiarygodne, a którym dowodom w całości lub części odmówić wiarygodności
 - brak formalnego katalogu ważności dowodów

Zasady procesu karnego

- ustność
- bezpośrednio
 - dotyczy formy stykania się przez sąd z materiałem dowodowym

Zasady procesu karnego

jawność

➤ *jawność wewnętrzna*

wobec uczestników postępowania
(pewne czynności na posiedzeniu
niejawnym)

➤ *jawność zewnętrzna*

wobec osób postronnych (niekiedy
postępowanie przy drzwiach
zamkniętych)

Zasady procesu karnego

domniemanie niewinności oskarżonego

➤ Oskarżonego uważa się za

NIEWINNEGO, dopóki wina jego nie
zostanie UDOWODNIONA i

stwierdzona prawomocnym wyrokiem.

in dubio pro reo (w razie wątpliwości na korzyść oskarżonego)

Zasady procesu karnego

- ❑ kierownictwo sędziowskie
 - formalne (kwestie czysto proceduralne, w tym tzw. policja sądowa)
 - materialne
- ❑ koncentracja (skupienia) materiału postępowania
 - Art. 401. § 1. Przewodniczący może przerwać rozprawę główną dla sprowadzenia dowodu albo dla wypoczynku lub z innej ważnej przyczyny.
§ 2. Każdorazowa przerwa w rozprawie może trwać nie dłużej niż 35 dni.

Zasady procesu karnego

- ❑ dwuinstancyjność (możliwość kontroli procesowej)
 - od wyroku w I instancji można złożyć apelację
 - kasacja do SN dopuszczalna tylko w pewnych sytuacjach – nie stanowi trzeciej instancji

Zasady procesu karnego

- ❑ formalizm postępowania

Uczestnicy procesu karnego

- ❑ organy procesowe:
 - PROKURATURA
 - SĄDY
- ❑ strony, czyli:
 - oskarżyciele:
 - PUBLICZNY
 - POSIŁKOWY
 - PRYWATNY
 - oskarżony
- ❑ przedstawiciele procesowi, w tym OBROŃCA czy pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego; także przedstawiciel ustawowy pokrzywdzonego czy przedstawiciel społeczny
- ❑ pomocnicy procesowi
 - TŁUMACZ, PROTOKOLANT
- ❑ osobowe źródła dowodowe
 - ŚWIADKOWIE, BIEGLI

rola prokuratora

- Prokurator w trakcie postępowania przygotowawczego **PROWADZI** je lub **NADZORUJE** jego prowadzenie przez policję bądź inne organa ścigania.



oskarżyciel

- Oskarżycielem jest ten, kto **WNOSI** do sądu oskarżenie sprawcy o popełnienie przestępstwa, oraz ten, kto to oskarżenie przed sądem popiera.

kategorie oskarżycieli

- Oskarżycielem publicznym jest PROKURATOR.
- Oskarżycielem posiłkowym jest POKRZYWDZONY – obok prokuratora popiera oskarżenie o przestępstwo publicznoskargowe.
- Oskarżycielem prywatnym jest POKRZYWDZONY.

rola sądu

- sąd działa jako bezstronny arbiter
- wydaje wyrok po wysłuchaniu racji obu stron
- sam z siebie nie docieka, jak dana sytuacja przebiegała

Stadia procesu karnego

- postępowanie przygotowawcze,
- postępowanie jurysdykcyjne
 - główne (rozpoznawcze)
 - odwoławcze (apelacyjne)
- postępowanie wykonawcze

Postępowanie przygotowawcze

- faza postępowania karnego, obejmująca swym zakresem:
 - dochodzenie lub śledztwo,
 - czynności niecierpiące zwłoki
 - etap przygotowania i wniesienia do sądu aktu oskarżenia



etapy postępowania przygotowawczego

- zawiadomienie o przestępstwie
- wszczęcie dochodzenia/śledztwa
- zebranie dowodów, przesłuchania świadków itp.
- postawienie podejrzanemu zarzutów
- zamknięcie dochodzenia/śledztwa
- skierowanie aktu oskarżenia do sądu

środki zapobiegawcze

- tymczasowe aresztowanie
- dozór policji
- poręczenie majątkowe
- poręczenie społeczne
- poręczenie osoby godnej zaufania
- zawieszenie oskarżonego w czynnościach służbowych lub w określonej działalności, zakaz prowadzenia określonego rodzaju pojazdów
- zakaz opuszczania kraju

Postępowanie jurysdykcyjne

- ❑ stadium procesu karnego, w którym sąd rozstrzyga w przedmiocie procesu karnego, czyli:
 - czy oskarżony jest winny zarzucanego mu czynu
 - a jeśli jest winny, to jaką poniesie karę



etapy postępowania jurysdykcyjnego rozpoznawczego

- ❑ wywołanie sprawy
- ❑ czynności sprawdzające
- ❑ odczytanie aktu oskarżenia (otwarcie przewodu sądowego)
 - do tego momentu pokrzywdzony może zgłosić udział jako oskarżyciel posiłkowy

dobrowolne poddanie się karze

- oskarżony może złożyć wniosek o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie zaproponowanej przez siebie kary
- zgodę na nią musi wydać oskarżyciel i pokrzywdzony

umorzenie postępowania

- w razie naprawienia szkody bądź zadośćuczynienia wyrządzonej krzywdzie po przeprowadzonej mediacji
- sprawca unika w ten sposób kary

etapy postępowania jurysdykcyjnego rozpoznawczego

- postępowanie dowodowe
 - wyjaśnienia oskarżonego
 - zeznania świadków
 - zeznania biegłych

Art. 171. [Przesłuchanie]

- § 1. Osobie przesłuchiwanej należy umożliwić swobodne wypowiedzenie się w granicach określonych celem danej czynności, a dopiero następnie można zadawać pytania zmierzające do uzupełnienia, wyjaśnienia lub kontroli wypowiedzi.
- § 2. Prawo zadawania pytań mają, oprócz podmiotu przesłuchującego, strony, obrońcy, pełnomocnicy, biegli oraz w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, członkowie składu orzekającego. Pytania zadaje się osobie przesłuchiwanej bezpośrednio, chyba że sąd lub prokurator zarządzi inaczej.
- § 3. Jeżeli osoba przesłuchiwana nie ukończyła 15 lat, czynności z jej udziałem powinny być, w miarę możliwości, przeprowadzone w obecności przedstawiciela ustawowego lub faktycznego opiekuna, chyba że dobro postępowania stoi temu na przeszkodzie.
- § 4. Nie wolno zadawać pytań sugerujących osobie przesłuchiwanej treść odpowiedzi.

świadek

Art. 177. [Zeznania świadków] § 1. Każda osoba wezwana w charakterze świadka ma obowiązek stawić się i złożyć zeznania.

świadek

Art. 182. [Prawo odmowy zeznań] § 1. Osoba najbliższa dla oskarżonego może odmówić zeznań.

§ 2. Prawo odmowy zeznań trwa mimo ustania małżeństwa lub przysposobienia.

§ 3. Prawo odmowy zeznań przysługuje także świadkowi, który w innej toczącej się sprawie jest oskarżony o współudział w przestępstwie objętym postępowaniem.

świadek

Art. 183. [Prawo uchylenia się od odpowiedzi na pytanie] § 1. Świadek może uchylić się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli udzielenie odpowiedzi mogłoby narazić jego lub osobę dla niego najbliższą na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

§ 2. Świadek może żądać, aby przesłuchano go na rozprawie z wyłączeniem jawności, jeżeli treść zeznań mogłaby narazić na hańbę jego lub osobę dla niego najbliższą.

świadek

Art. 185. [Zwolnienie od złożenia zeznania lub odpowiedzi na pytania] Można zwolnić od złożenia zeznania lub odpowiedzi na pytania osobę pozostającą z oskarżonym w szczególnie bliskim stosunku osobistym, jeżeli osoba taka wnosi o zwolnienie.

świadek

- **Art. 186. [Skorzystanie z prawa odmowy zeznań] § 1.** Osoba uprawniona do odmowy złożenia zeznań albo zwolniona na podstawie art. 185 może oświadczyć, że chce z tego prawa skorzystać, nie później jednak niż przed rozpoczęciem pierwszego zeznania w postępowaniu sądowym; poprzednio złożone zeznanie tej osoby nie może wówczas służyć za dowód ani być odtworzone.

przysięga

- Art. 187. [Zeznania pod przysięgą] § 1.** Przysięga od świadka może odebrać tylko sąd lub sędzia wyznaczony.
- § 2. Świadek składa przysięgę przed rozpoczęciem zeznań.
- § 3. Można odstąpić od odebrania przysięgi od świadka, jeżeli obecne strony nie sprzeciwiają się temu.

przysięczenie

Art. 188. [Przysięczenie] § 1. Świadek składa przysięczenie powtarzając za sędzią słowa: „Świadomy znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem przysiękam uroczyście, że będę mówił szczerą prawdę, niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome”.

§ 2. W czasie składania przysięczenia wszyscy, nie wyłączając sędziów, stoją.

§ 3. Osoby nieme i głuche składają przysięczenie przez podpisanie tekstu przysięczenia.

§ 4. Świadcowi, który w danej sprawie składał już przysięczenie, sąd przypomina je przy przesłuchaniu, chyba że uzna za potrzebne ponowne odebranie przysięczenia.

przysięczenie

Art. 189. [Zakaz odbierania przysięczenia] Nie odbiera się przysięczenia:

- 1) od osób, które nie ukończyły 17 lat,
- 2) gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że świadek z powodu zaburzeń psychicznych nie zdaje sobie należycie sprawy ze znaczenia przysięczenia,
- 3) gdy świadek jest osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa będącego przedmiotem postępowania lub pozostającego w ścisłym związku z czynem stanowiącym przedmiot postępowania albo gdy za to przestępstwo został skazany,
- 4) gdy świadek był prawomocnie skazany za fałszywe zeznanie lub oskarżenie.

świadek – odpowiedzialność karna

Art. 190. [Pouczenie o odpowiedzialności karnej] § 1.

Przed rozpoczęciem przesłuchania należy uprzedzić świadka o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.

§ 2. W postępowaniu przygotowawczym świadek podpisuje oświadczenie, że został uprzedzony o tej odpowiedzialności.

świadek

• świadek incognito

- świadek, który został przesłuchany w toku postępowania karnego, a którego okoliczności umożliwiające ujawnienie tożsamości (np. wady wymowy) w tym dane osobowe, poza prokuratorem i sądem, z uwagi na uzasadnioną obawę niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach świadka lub osoby dla niego najbliższej, nie są znane innym uczestnikom postępowania

• świadek koronny

- podejrzany, który zgodził się zeznawać jako świadek w zamian za odstąpienie wykonania na nim kary lub jej złagodzenie

przesłuchanie

- odpowiadamy zawsze Wysokiemu Sądowi, nawet jeśli pytania zadała strona postępowania

etapy postępowania jurysdykcyjnego rozpoznawczego

- zamknięcie przewodu sądowego
- przewodniczący udziela głosu stronom, ich przedstawicielom oraz w miarę potrzeby przedstawicielowi społecznemu
- narada składu sędziowskiego

etapy postępowania jurysdykcyjnego rozpoznawczego

wydanie wyroku

- w sprawie zawilej albo z innych ważnych powodów sąd może odroczyć wydanie wyroku na czas nie przekraczający 7 dni



postępowanie jurysdykcyjne odwoławcze

- Strona niezadowolona z wyroku może zażądać w terminie 7 dni od ogłoszenia wyroku sporządzenia pisemnego uzasadnienia.
- Po jego otrzymaniu ma prawo w ciągu 14 dni. wnieść **APELACJĘ** do sądu odwoławczego za pośrednictwem sądu, który wydał zaskarżony wyrok.
- Od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie może być wniesiona **KASACJA**.
 - Termin do jej wniesienia dla stron wynosi 30 dni od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem.

ZAŻALENIE w postępowaniu karnym służy:

- od wszystkich postanowień sądu pierwszej instancji zamykających drogę do wydania wyroku,
- od wszystkich postanowień (sądu pierwszej instancji i innych organów procesowych) co do środków zabezpieczających,
- od innych postanowień sądu pierwszej instancji w przypadkach wskazanych w przepisach szczególnych, wśród których wyróżnia się zażalenia na postanowienia w przedmiocie środków zapobiegawczych.

wniosek o wznowienie postępowania

- Wznowienie nie jest ograniczone żadnym terminem, gdy jest inicjowane na wniosek strony. Wznowienie z urzędu i na niekorzyść oskarżonego jest niemożliwe jeśli od uprawomocnienia się orzeczenia upłynęło 6 miesięcy.
- **Podstawy wznowienia:**
 - w związku z postępowaniem dopuszczono się **przestępstwa**, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło ono mieć wpływ na treść orzeczenia,
 - po wydaniu orzeczenia ujawnią się **nowe fakty lub dowody** nieznanne przedtem sądowi, wskazujące na to, że skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze,
 - w wyniku orzeczenia **Trybunału Konstytucyjnego** stracił moc lub uległ zmianie przepis prawny będący podstawą skazania,
 - gdy potrzeba taka wynika z **rozstrzygnięcia organu międzynarodowego**.

prawa ofiar

- **Polska Karta Praw Ofiary**
- **Ofiara** to osoba fizyczna, której dobro chronione prawem zostało naruszone lub bezpośrednio zagrożone przez przestępstwo. Karta zalicza do ofiar również najbliższych takiej osoby.
 - prawo do pomocy prawnej, materialnej, medycznej, psychologicznej i socjalnej
 - prawo do godności, szacunku i współczucia
 - prawo do bezpieczeństwa i ochrony oraz prywatności
 - prawo do swobodnego dostępu do wymiaru sprawiedliwości

Postępowanie wykonawcze

- wykonanie prawomocnego orzeczenia
 - wykonywanie kar, środków karnych i zabezpieczających



Przestępstwa godzące w wymiar sprawiedliwości



Art. 190. [Groźba popełnienia przestępstwa]

§ 1. Kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 190a. Stalking

§ 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek lub inne jej dane osobowe w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 191. [Zmuszanie do określonego działania]

§ 1. Kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli sprawca działa w sposób określony w § 1 w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 232. [Przemoc wobec sądu]

§ 1. Kto przemocą lub groźbą bezprawną wywiera wpływ na czynności urzędowe sądu,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega sprawca przestępstwa określonego w § 1, popełnionego na szkodę międzynarodowego trybunału karnego lub jego organu działającego na podstawie umowy międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, albo powołanego przez organizację międzynarodową ukonstytuowaną umową ratyfikowaną przez Rzeczpospolitą Polską.

Art. 233. [Fałszywe zeznanie]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

Art. 233. [Fałszywe zeznanie]

§ 3. Nie podlega karze, kto, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania, składa fałszywe zeznanie z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 233. [Fałszywe zeznanie]

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

- 1) fałszywe zeznanie, opinia lub tłumaczenie dotyczy okoliczności nie mogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,
- 2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Art. 234. [Fałszywe oskarżenie]

Kto, przed organem powołanym do ścigania lub orzekania w sprawach o przestępstwo, w tym i przestępstwo skarbowe, wykroczenie, wykroczenie skarbowe lub przewinienie dyscyplinarne, fałszywie oskarża inną osobę o popełnienie tych czynów zabronionych lub przewinienia dyscyplinarnego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 235. [Fałszowanie dowodów]

Kto, przez tworzenie fałszywych dowodów lub inne podstępne zabiegi, kieruje przeciwko określonej osobie ściganie o przestępstwo, w tym i przestępstwo skarbowe, wykroczenie, wykroczenie skarbowe lub przewinienie dyscyplinarne albo w toku postępowania zabiegi takie przedsięwzięje,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 236. [Zatajenie dowodów]

§ 1. Kto zataja dowody niewinności osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego, wykroczenia, wykroczenia skarbowego lub przewinienia dyscyplinarnego,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Nie podlega karze, kto zataja dowody niewinności z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

Art. 238. [Zawiadomienie o przestępstwie niepopelnionym]

Kto zawiadamia o przestępstwie, lub o przestępstwie skarbowym organ powołany do ścigania wiedząc, że przestępstwa nie popełniono,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 239. [Poplecznictwo]

§ 1. Kto utrudnia lub udaremnia postępowanie karne, pomagając sprawcy przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego uniknąć odpowiedzialności karnej, w szczególności kto sprawcę ukrywa, zaciera ślady przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego albo odbywa za skazanego karę,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Nie podlega karze sprawca, który ukrywa osobę najbliższą.

§ 3. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli sprawca udzielił pomocy osobie najbliższej albo działał z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

Art. 240. [Zaniechanie zawiadomienia o przestępstwie]

§ 1. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, 118a, 120–124, 127, 128, 130, 134, 140, 148, 163, 166, 189, 189a § 1, art. 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa określonego w § 1, kto zaniechał zawiadomienia, mając dostateczną podstawę do przypuszczenia, że wymieniony w § 1 organ wie o przygotowywanym, usiłowanym lub dokonanym czynie zabronionym; nie popełnia przestępstwa również ten, kto zapobiegł popełnieniu przygotowywanego lub usiłowanego czynu zabronionego określonego w § 1.

§ 3. Nie podlega karze, kto zaniechał zawiadomienia z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższym.

Art. 245. [Naruszenie nietykalności uczestników rozprawy]

Kto używa przemocy lub groźby bezprawnej w celu wywarcia wpływu na świadka, biegłego, tłumacza, oskarżyciela albo oskarżonego lub w związku z tym narusza jego nietykalność cielesną,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.